

A Kúria az ... Ügyvédi Iroda (...; ügyintéző: dr. Újvári Zoltán ügyvéd) által képviselt felperesnek (...) a ... Ügyvédi Iroda (...; ügyintéző: dr. Járai Gábor ügyvéd) által képviselt alperes (...) ellen kártérítés iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 21.P.85.326/2010. számon megindított, és a Fővárosi Bíróság 2011. június 30-án 41.Pf.633.401/2011/3. számon hozott jogerős közbenső ítéletével befejezett perében az alperes 3. sorszámú felülvizsgálati kérelme folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 5.000 (Ötezer) forint + ÁFA felülvizsgálati perköltséget.

Az alperes a saját felülvizsgálati perköltségét maga, az általa le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes keresetében a 2009. október 8-án történt idegenhibás közúti balesetből eredő 1.010.000 forint kártérítés és járuléakai megfizetésére kérte az alperes kötelezését.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. A megállapított tényállás szerint egy parkolóban az alperes biztosítottja a parkolóhelyről történt kitolatása során a mögötte közlekedő felperesi autónak ütközött. A kárbejelentést követően - 2009. december 7-én - az alperes megbízottja úgy tájékoztatta a felperest, hogy a parkolóban a megengedett sebességet túllépte, ezért ő felel a balesetért. Így a kárbejelentése alaptalan, ami miatt feljelentést is tehetnek ellene. A felperes írásban lemondott az igényérvényesítésének jogáról. Az elsőfokú bíróság eredménytelennek találta a lemondó nyilatkozat Ptk. 210.§ (1) és (4) bekezdésére alapított megtámadását [Ptk. 236.§]. Álláspontja szerint a felperes tévedését sem az okiratok, sem a tanúk nem támasztották alá. Ezért a felperes nem hihette azt, hogy gyorsabban hajtott a megengedettnél. Mindez csak az alperes megbízása alapján eljáró magánnyomozó saját álláspontja volt, miként az is, hogy mindennek feljelentés lehet a következménye. A felperes a feljelentéstől való félelmében tette meg a nyilatkozatot. A

jogellenes fenyegetés szintén nem állapítható meg. A feljelentés állampolgári jog, az azzal való fenyegetés csak akkor jogszerűtlen, amennyiben visszaélésszerűen gyakorolják. Az alperes megbízottja azonban azt a felek közötti jogviszonyra alapította. Mindezt a bíróság úgy ítélte, hogy a felperes a nyilatkozat aláírásával az igényérvényesítés jogát elvesztette.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság közbelső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatva megállapította, hogy a felperes 2009. december 7-én kelt, alpereshez címzett nyilatkozata érvénytelen. Az alperes a 2008. (helyesen 2009.) október 8-án bekövetkezett káreseményből - melyet a ... rendszámú gépkocsival okoztak - a felperes ... rendszámú gépkocsijában keletkezett károkért helytállási kötelezettséggel tartozik. Döntése indokai szerint a részes járművezetők a baleset lefolyását a részletekre kiterjedően azonosan adták elő a baleseti, illetve a kárbejelentő lapon. Az alperes magának a balesetnek a kárleírás szerinti bekövetkezését nem is vitatta, csupán a felperes által tett nyilatkozatra hivatkozott a védekezésében. A bíróság rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság vizsgálta a nyilatkozat keletkezésének a körülményeit. Az alperesi megbízott egy 15 km/h sebességhatárzó tábla fotójára hivatkozással állította a felperesnek, hogy a parkolóban a megengedett sebességet jelentősen túllépte. Ezzel szemben a járművek sebességére sem a baleseti bejelentő, sem a kárbejelentő lap nem tartalmaz adatot. Az alperes megbízottja ezen állítólagos sebességtúllépésre hivatkozással állította, hogy a felelősségi viszonyok megfordultak, és emiatt a felperes felel a bekövetkezett balesetért. Ez a közlés nyilvánvalóan rosszhindulatú és téves, mivel az adott közlekedési helyzetben az irányváltoztatás nélkül haladó felperesnek elsőbbsége volt a tolatva elinduló másik járművel szemben. Amennyiben a sebességet túllépte, ez a másik részes felelősségét nem érintette volna, legfeljebb a sebességtúllépés kapcsán - a felperes felróható közrehatására - hivatkozhatott volna az alperes. Az, hogy az alperesi megbízott mindebből a felelősségi viszonyok megfordulására és ennek kapcsán a felperesi kárbejelentés valótlanságára hivatkozott, és emiatt büntető feljelentést helyezett kilátásba, a másodfokú bíróság megítélése szerint alkalmas a megtévesztés, illetve a jogellenes fenyegetés megállapítására. A fenyegetésnek nem pusztán a jogi tartalmát - a jelen esetben a feljelentés fogalmát - kellett vizsgálni, hanem azokat a körülményeket is, melyek között keletkezett. Ebben az összefüggésben az alperesi megbízott eljárását a felperes megalapozottan értékelhette jogellenes fenyegetésként, így a nyilatkozat érvénytelen. Utalt a másodfokú bíróság arra is, hogy a felperes állítása szerint a két tanú nem vele együtt írta alá az iratot. Ezt a teljesen érdektelen ... tanú is alátámasztotta. Nem tudta cáfolni a tanúként meghallgatott alperesi megbízott, illetve annak házastársa sem. ..., az alperes megbízottja pedig tanúként azt nem írhatta volna

alá. Ezért a nyilatkozat a magánokirat Pp. 196.§ (1) bekezdése szerinti követelményeknek sem felel meg.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes kereseti kérelmét elutasító új határozat meghozatalát kérte a Ptk. 210.§ (1) bekezdésében, a Pp. 196.§ (1) bekezdésében, valamint a Pp. 197.§ (1) bekezdésében foglaltak megsértése alapján. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen állapította meg, hogy a felperes joglemondó nyilatkozata érvényes, ezért elvesztette a jogát, hogy az alperessel szemben a perbeli káreseménnyel kapcsolatban kártérítési követeléssel lépjen fel. A másodfokú bíróság nem fogadhatta volna el tényként a felperes előadásának minden részletét. Nem bizonyította a felperes, hogy tévedésben volt, illetőleg, hogy az alperesi megbízott tévedésbe ejtette. Tévesen állapította meg a bíróság azt is, hogy a felperes jogellenes fenyegetés folytán tett joglemondó nyilatkozatot. Nem értett egyet továbbá a jogerős határozatnak a Pp. 196.§ (1) bekezdésével kapcsolatos álláspontjával. Hangsúlyozta, hogy a felperes az okiraton lévő aláírást a sajátjaként elismerte, így a Pp. 197.§ (1) bekezdése alapján a jognyilatkozat valódiságát bizonyítani nem kellett. Ezért az okirati tanúkra vonatkozó peradatoknak nincs relevanciája.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet helyes indokai alapján annak hatályában fenntartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A felperes a jogszabálysértést tartalmilag abban jelölte meg, hogy a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem a Pp. 206.§ (1) bekezdése szerint mérlegelte, és téves tény- és jogi következtetéssel hozta meg közbenső ítéletét. A perbeli esetben az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta. Az általa feltárt tényekből a másodfokú bíróság a bizonyítékok értékelésével [Pp. 206.§ (1) bekezdés] eltérő következtetésre jutott. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére csak kivételesen, akkor kerülhet sor, ha a támadott döntés a bizonyítékok kirívóan jogszabálysértő értékelésén alapul. A jelen ügyben ez nem állapítható meg.

A felperes pontosított keresetében a Ptk. 210.§ (1) és (4) bekezdésében foglaltak alapján tévedésre, megtévesztésre és jogellenes fenyegetésre hivatkozással támadta meg az alperes védekezésében hivatkozott 2009. december 7-én kelt joglemondó nyilatkozatát. Ezen érvénytelenségi okok közül a másodfokú bíróság a megtévesztés, illetve a jogellenes fenyegetés [Ptk. 210.§ (4) bekezdés] törvényi feltételeinek a fennállását vizsgálva, helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a megtámadott nyilatkozat a

megtámadási okok fennállása folytán nem fedte a felperes akaratát. A jogerős közbenső ítélet indokaiból kitűnően a bíróság döntése nem a felperes személyes előadásán alapult. Ezért tévesen állította az alperes felülvizsgálati kérelmében, hogy a bíróság tényként fogadta el a felperes előadását. Ezzel szemben a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat – a Pp. 206.§ (1) bekezdésének megfelelően – a maguk összességében értékelte.

Az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy a 2009. december 7-én kelt okiraton lévő aláírását a felperes sajátjának ismerte el. Így az okirati tanúkra vonatkozó peradatoknak valóban nincs relevanciájuk. A másodfokú bíróság azonban a jogvita eldöntése szempontjából nem tulajdonított ügydöntő jelentőséget az okirat minősítésének. A joglemondó nyilatkozat aláírásával kapcsolatos körülményekre utalással azt az álláspontját fejtette ki, hogy az okirat nem felel meg a Pp. 196.§ (1) bekezdése szerinti követelményeknek.

Az ismertetett indokoknak megfelelően a Kúria a jogerős közbenső ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati kérelem nem vezetett eredményre, ezért az alperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése szerint köteles a felperes felülvizsgálati perköltsége megfizetésére, amely a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alkalmazásával megállapított ügyvédi munkadíjat foglalja magában. Az alperes pervesztessége folytán a saját felülvizsgálati perköltségét maga viseli. A személyes illetékmentessége [Itv. 5.§ (1) bekezdés d) pontja] folytán előzetesen le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2012. március 29.

dr. Kiss Mária tanácselnök s.k., dr. Rédei Anna előadó bíró s.k.,
dr. Puskás Péter bíró s.k.

Sipos

a kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző